

Перелік використаних джерел:

1. Біла С. О. Соціальна відповідальність бізнесу // Велика українська енциклопедія. URL: [https://vue.gov.ua/Соціальна відповідальність бізнесу](https://vue.gov.ua/Соціальна_відповідальність_бізнесу) (дата звернення: 23.10.2023).
2. Центр «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності (КСВ)». Можливість бути першими [Електронний ресурс]. URL: <http://csr-ukraine.org>.

УДК 349.6:339.924

Янчинський Володимир

аспірант кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Панухник Олена

доктор економічних наук, професор
завідувачка кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Volodymyr Yanchynskyi

Postgraduate student of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Olena Panukhnyk

Doctor of Sciences (Economics), Professor
Head of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДИРЕКТИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЩОДО ЕКОЛОГІЧНОГО ПРОСТОРУ В РАМКАХ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ IMPLEMENTATION OF THE DIRECTIVES OF THE EUROPEAN UNION ON ENVIRONMENTAL SPACE WITHIN THE FRAMEWORK OF INTEGRATION OF UKRAINIAN BUSINESS

Повноцінне впровадження пакета директив і регламентів ЄС в національне законодавство України у сфері довкілля та зміни клімату, внаслідок обрання державою зеленого курсу як основи трансформацій та з метою формування вільної конкурентоздатної економіки, розвитку бізнесу на макро- та мікрорівнях, інтегрування країни на міжнародну арену, є питанням безумовно складним й багатоетапним. Важкість такого процесу імплементації обумовлена сьогочасними суспільними викликами – розгорнутою повномасштабною війною та впливом військових дій на довкілля. Однак, якщо раніше експерти галузі запевняли усіх, що зробити миттєву зелену перебудову держави не можливо та слід виконати низку певних робіт, то тепер, коли у стані війни Україна отримала статус кандидата на вступ в ЄС (від 23 червня 2022 року), створилися нові реалії та передумови, які висувають потужні перспективи для подолання розриву і ґрунтовного приведення українського законодавства до європейського, де зелена економіка є головним імперативом розвитку.

Перелік окремих «зелених» директив й регламентів ЄС для становлення європейського бізнесу в Україні

№ з/п	Сектор	Назва директив й регламентів ЄС
1.	Горизонтальні питання в екологічній сфері	Директива 2011/92/ЄС про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище
		Директива 2004/35 про екологічну відповідальність за попередження та ліквідацію наслідків шкоди, завданої довкіллю
2.	Шум	Директива 2002/49/ЄС про оцінку та управління шумом у довкіллі
3.	Якість атмосферного повітря	Директива 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи
		Директива (ЄС) 2016/2284 про скорочення національних викидів певних забруднювачів атмосферного повітря
		Директива 94/63/ЄС про контроль викидів летких органічних сполук
4.	Охорона природи	Регламент (ЄС) № 995/2010, яким встановлюються зобов'язання операторів, які розміщують деревину та деревинні товари на ринку
		Регламент (ЄС) № 2173/2005 про встановлення системи ліцензування FLEGT для імпорту деревини у ЄС
5.	Управління відходами та ресурсами	Директива 2008/98/ЄС про відходи
		Директива 2006/21/ЄС про управління відходами видобувних галузей
		Директива 94/62/ЄС про пакування та відходи пакування
		Директива 2019/904 про зменшення впливу певної пластикової продукції на довкілля
		Директива 2012/19/ЄС про відходи електричного та електронного обладнання
		Директива 2000/53/ЄС про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився
		Директива (ЄС) 2019/883 про портове приймальне обладнання для здавання відходів із суден
		Директива Ради 1999/31/ЄС про захоронення відходів
6.	Управління та якість водних ресурсів	Водна рамкова директива 2000/60/ЄС
		Директива 2008/105/ЄС про встановлення стандартів екологічної якості у сфері водної політики
		Директива 2006/118/ЄС про захист підземних вод від забруднення та виснаження
		Регламент (ЄС) № 2020/741 про мінімальні вимоги щодо повторного використання води
7.	Промислове забруднення та управління ризиками	Директива 2010/75/ЄС про промислові викиди
		Регламент (ЄС) № 1221/2009 про добровільну участь організацій у схемі екоменеджменту та аудиту (EMAS) Співтовариства
		Регламент (ЄС) № 66/2010 про знак екомаркування
		Регламент (ЄС) № 166/2006 про запровадження Європейського реєстру викидів та переносу забруднювачів
8.	Хімічні речовини	Регламент (ЄС) № 1272/2008 про класифікацію, маркування та пакування речовин і сумішей
		Регламент (ЄС) № 2019/1021 про стійкі органічні забруднювачі
9.	Зміна клімату	Європейський кліматичний закон (Регламент 2021/1119)
		Регламент (ЄС) № 2023/955 про створення Соціального кліматичного фонду
		Регламент (ЄС) № 1005/2009 про речовини, що руйнують озоновий шар

Примітка: сформовано автором на основі [1]

Очевидно, що окремі екологічні реформи в Україні є напрацюваннями попередніх років та ключові цінності європейського «зеленого» законодавства в них закладено. Однак, частина питань все ж таки сьогодні залишається відкритою, а повноцінна імплементація деяких європейських нормативних актів є довгостроковим процесом та вимагатиме ще чимало часу й зусиль (внаслідок дефіциту людських й адміністративних ресурсів, браку коштів, відсутності ефективних інститутів). Сьогодні, обраний європейський вектор поступу для України є нагодою сформуванню власну ресурсоефективну та конкурентоспроможну національну економіку, а послідовна гармонізація українського законодавства у сфері екології до практик ЄС на засадах спільної відповідальності та інноваційності, свідчить про невимовну мотивацію України до «зелених» євроінтеграційних перемін. Така трансформація дасть можливість швидко відбудувати й відновити державу у післявоєнний період,

використовувати більш екологічні технології у бізнесі, зменшити національну залежність від викопного палива, скоротити обсяг викидів промисловими підприємствами у довкілля, забезпечити конкурентоспроможність суб'єктів бізнесу на європейському і світовому ринках на екоорієнтованих принципах належного екологічного врядування.

Перелік використаних джерел:

1. Довідник *acquis communautaire* у сфері довкілля та зміни клімату. Довідник. Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля» (2023)». 2023. 207 с. URL: <https://www.rac.org.ua/uploads/content/692/files/acquiscommunautaire.pdf>.